

ZATERDAG
12 FEBRUARI
2022

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

ZESDE ZONDAG DOOR HET JAAR

VOORAF

Orgelspel

ZESDE ZONDAG DOOR HET JAAR

*Er zijn twee wegen,
de ene voert naar het volle leven, naar onze
bestemming; de andere loopt uit op het onbestemde.*

Thema

Kiezen voor de weg naar het ware leven

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag	26 februari	19.00 uur	Viering
Zaterdag	12 maart	19.00 uur	Viering
Zaterdag	26 maart	19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik u horen mag met hart en ziel.*

Refrein: Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst en vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*

Refrein: Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

WELKOM

Zeker in onzekere tijden staan wij steeds opnieuw voor een tweesprong. Er zijn wegen naar het volle leven en wegen die op den duur doodlopen. Maar zo duidelijk zijn al die wegen ook weer niet van elkaar te onderscheiden. Welke kant moeten we op, waar halen we de kracht vandaan, waar leven we eigenlijk voor? Op de tast zoeken wij samen onze weg naar het Licht. Juist ook in deze samenkomst.

Van harte welkom vanavond hier, omwille van elkaar en in Gods naam.

LIED

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw geest, dat wij worden herschapen.*

Refrein: Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

*Dat wij u horen, dat wij u leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*

Refrein: Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

STILTE

Vervolgen wij nu met enkele momenten van stilte,
waarin we de Onzienlijke de kans geven
ons aan te raken en aan te spreken.

SCHULD EN VERGEVING

V. De nood die wij niet lenigen.
De helpende hand die wij niet toesteken.
De troost die wij niet brengen.

Het recht dat wij niet verschaffen.
De liefde die we niet tonen.
De trouw die we niet opbrengen.

De wonden die wij niet helen.
Het leven dat we schenden.
De nieuwe wereld van God
die wij alsmaar voor ons uitschuiven.

A. Het zij ons vergeven door wie er onder lijden
en door U, God, ziel van ons leven.

BEZINNING EN LIED

G. *Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

V. Diep in mij koester ik een licht,
een betrouwbaar vergezicht,
dat steeds weer mijn verlangen voedt,
en deuren naar de toekomst ontsluit.

G. *Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

V. Reikhalzend uitzien naar wat komen zal,
naar wat voorbij de einder gaat;
alwie leeft met God voor ogen
is levenslang als pelgrim onderweg.
(naar Sytze de Vries)

G. *Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

V. Soms dreigt onderweg dit licht te doven
en raken doel en zin uit het zicht.
Dan vinden we mensen op onze weg
die het vuur opnieuw in ons ontsteken.

G. *Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

GEBED

Gij die zijt
antwoord in dal en diepte,
aanwezig waar liefde woont:
wees ons genadig.

Gij die de stem hoort van allen
die roepen, ten einde raad,
niet meer wetend waarheen:
maak ons genadig.

Gij die ons kent, doorgrondt,
weet wat in mensen leeft,
ons verlangen peilt,
onze zielenpijn verlicht:
wees ons genadig.

A. Amen

(naar Franck Ploum)

EERSTE LEZING

Jeremia 17:5-8

Dit zegt de Eeuwige:
Vervloekt wie op afgodendienaars vertrouwt,
wie zijn kracht ontleent aan stervelingen,
wie zich afkeert van God.
Zo iemand is als een struik in een dorre vlakte
en merkt de komst van de regen niet op.
Zo iemand staat in een steenwoestijn,
in een verzilt en verlaten land.

Gezegend wie op God vertrouwt,
wiens toeverlaat de Eeuwige is.

Zo iemand is als een boom geplant aan water,
met wortels die reiken tot in de rivier.
Zo iemand merkt de komst van de hitte niet op
en heeft bladeren die altijd groen blijven.
Ook in tijden van droogte
draagt zo'n boom steeds weer vrucht.

LIED

Refrein

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt ons vrij uit het slavenhuis.*

*Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon.*

Refrein

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt ons vrij uit het slavenhuis.*

HET EVANGELIE

Lucas 6:12.17-26

Op een dag trok Jezus zich terug op de berg om tot God te bidden en hij bracht heel de nacht door in gebed. Toen hij de berg was afgedaald, bleef hij staan op een plaats waar het vlak was. Daar had een groot aantal van zijn volgelingen zich verzameld, evenals een menigte mensen uit heel Judea en Jeruzalem en uit de kuststreek van Tyrus en Sidon. Ze waren gekomen om naar hem te luisteren en zich van hun ziekten te laten genezen; ook degenen die gekweld werden door onreine geesten werden genezen. De hele menigte probeerde hem aan te raken omdat er kracht van hem uitging en hij iedereen genas.

Hij richtte zijn blik op zijn volgelingen en zei: 'Gelukkig jullie die arm zijn, want voor jullie is het koninkrijk van God. Gelukkig jullie die nu honger hebben, want je zult verzadigd worden. Gelukkig wie nu huilt, want je zult lachen. Gelukkig zijn jullie wanneer de mensen jullie omwille van de Mensenzoon haten en buitensluiten en beschimpen

en je naam door het slijk halen. Wees verheugd als die dag komt en spring op van blijdschap, want jullie zullen rijkelijk beloond worden in de hemel. Vergeet niet dat hun voorouders de profeten op dezelfde wijze hebben behandeld.

Maar wee jullie die rijk zijn, jullie hebben je deel al gehad. Wee jullie die nu verzadigd zijn, want je zult hongerlijden. Wee jullie die nu lachen, want je zult treuren en huilen. Wee jullie wanneer alle mensen lovend over je spreken, want hun voorouders hebben de valse profeten op dezelfde wijze behandeld.

LIED

*Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij komen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn.*

*Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden,
een stad rijst op uit een zee van groen.*

Refrein

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt ons vrij uit het slavenhuis.*

OVERWEGING

De twee lezingen van vandaag stellen ons voor de keuze tussen twee wegen. De ene weg brengt veel geluk, maar op de andere weg loopt het verkeerd met je af. Er is geen gulden middenweg. Dit schema van twee wegen komt in de Bijbel vaak voor en kan op allerlei manieren worden ingekleurd. Volgens de profeet Jeremia zit iedereen die zich afkeert van God en zich inlaat met afgoden of andere idolen, op een doodlopende weg. Maar mensen die zich toevertrouwen aan God als hun enige steun en toeverlaat, komen tot bloei en dragen volop vrucht.

Ook Jezus gebruikt het schema van de twee wegen. De ene weg noemt hij smal, de andere breed. De smalle weg leidt via pijn en verdriet wonderlijk genoeg uiteindelijk naar het volle leven, terwijl de

brede weg met al zijn attracties op den duur doodloopt. Vroeger dachten we dat de smalle weg eindigde in de hemel en de brede weg in de hel. Dat idee zien we terug in het schilderij De Hooiwagen van Jeroen Bosch en ook in kleurige afbeeldingen die vroeger bij mensen thuis of op school aan de muur prijkten, bij wijze van waarschuwing.

Zolang we onderweg zijn, kunnen we nog switchen: van de brede heerbaan naar het smalle pad, of omgekeerd. Onze levensweg is niet van tevoren vastgelegd door God of het lot, laat staan door algoritmes. Ons is voldoende speelruimte gelaten om zelf te bepalen welke weg we willen gaan.

Voordat Jezus gaat spreken over deze keuze zoekt hij volgens het evangelie van Lucas eerst contact met God op een berg, waar hij heel de nacht in gebed is verzonken. Na deze uren van contemplatie en verstillig komt hij in actie. Hij daalt af naar een vlakte aan de voet van de berg, waar hij een grote massa mensen aantreft die er slecht aan toe zijn: ze zijn ziek of hebben last van kwelgeesten, en ze verwachten van Jezus heil en genezing.

Tot dat bonte gezelschap richt Jezus zich met een toespraak, die begint met vier zaligsprekingen. Het zijn er geen acht zoals bij Matteüs, en ze zijn ook veel rauwer, letterlijker en minder spiritueel: wat een geluk als je arm bent, als je hongerlijdt, als je verdriet hebt en als mensen je naam door het slijk halen. Geluk? Dat is toch puur ongeluk en botte pech! Jazeker, maar het geluk bestaat hierin dat er nu al een keerpunt komt in je droevige lot. Precies het tegendeel gaat nu gebeuren! Juist kleine mensen zijn de dragers van een nieuwe en betere toekomst, die God zelf gaat ontsluiten. Zoals Maria al zong in haar Magnificat: 'Wie honger heeft overlaadt Hij met gaven, maar rijken stuurt Hij weg met lege handen.'

Kort orgelspel

Meteen na deze vier gelukwensen volgt een hardgrondig 'wee jullie' over alwie nu rijk is, volop kan consumeren, een vrolijk leven leidt of veel macht en aanzien heeft. Zij hebben hun geluk al gehad en nu staat hun het tegendeel te wachten. Zo te zien staan deze twee groepen, de armen en de rijken, los van elkaar, maar dat is maar schijn. De armen zijn verarmd omdat de rijken alle bezit en geld naar zich toe willen trekken. Dat is in heel de

Bijbel zo. Armoede is daar altijd verbonden met onrecht, met slavernij, met onderdrukking en discriminatie. Deze harde en boze wereld zal worden opgedoekt. Wat zwart was, wordt wit, en wat wit leek te zijn, wordt zwart. En dat niet pas na de dood, maar binnen de nieuwe wereld van God, die nu al aanbreekt.

Lucas wordt wel de evangelist van de armen genoemd, omdat hij aan armenzorg veel aandacht besteedt. Maar feitelijk richt hij zich juist tot de rijken in de geloofsgemeenschap, want zij beschikken over de middelen om de armen aan een menswaardig bestaan te helpen. Een mooi voorbeeld daarvan is de oppertollenaar Zacheüs, die zich eerst ten koste van anderen verrijkt heeft, maar tijdens zijn ontmoeting met Jezus toezegt dat hij de helft van zijn bezittingen gaat afstaan aan de armen.

Solidariteit met noodlijdenden is in onze tijd weer heel urgent. Ook in een welvaartsstaat als de onze moeten velen het zien te redden terwijl ze onder de armoedegrens leven. Kerkgangers zouden veel werk moeten maken van caritas en andere vormen van zorg. Wij vieren hier rond brood en beker dat wij ons leven met elkaar willen delen. Deze symbolische maaltijd moet een vervolg krijgen buiten de kerkmuren, in vormen van diaconie, zoals voedselbanken en vele andere vormen van zorg. Misschien bent u daar al bij betrokken, in het verborgene, want armen en andere noodlijdenden worden vaak geholpen door vrouwen en mannen die zelf niet in de schijnwerpers willen staan. Misschien valt ook te overwegen dat Open Kerk geregeld acties op touw zet voor behoeftige mensen binnen en buiten onze gemeenschap. Wie weet voelen sommigen van u zich hiertoe wel geroepen.

ORGELSPEL

BELIJDENIS

Ik vertrouw op God,
door niemand ooit gezien en toch steeds aanwezig.
Ik verlaat mij op Hem als op mijn trouwste vriend.
Hij doet wel niet alles wat wij van Hem vragen,
maar zal geen van ons ooit laten vallen
en dwingt nooit iemand tot wat die niet wil.

Ik herken Hem in al wat bestaat, vooral in wat leeft,
en het meest van al in de liefde van mensen.
Ik zoek houvast bij Jezus, het kind van Maria,
die meer nog dan andere mensen
ook zoon van God is en een mens naar Gods hart.
Hij heeft Gods nieuwe wereld ingeluid,
laten zien dat God de bron van liefde is,
en duidelijk getoond wat God voorheeft
met hen die verdrukt worden of niet in tel zijn.

Onder Pontius Pilatus is hij opgepakt, gemarteld,
gestorven aan een kruis en daarna in stilte
begraven.
Maar God heeft hem openlijk in het gelijk gesteld
en hem na drie dagen opgewekt uit de dood.
Sindsdien rust hij aan het hart van de Vader
en is hij de levende toetssteen geworden,
waaraan wij afmeten wat goed en verkeerd is
en welke weg wij dienen te gaan.

(naar Bas van Iersel)

LIED

Gezongen of gesproken

*Van ver, van oudsher aangereikt,
een woord dat toch niet van ons wijkt,
nabij en nieuw ons aangedaan,
weer vlees geworden, opgestaan!*

*Dit woord komt tot ons op de wind.
Het zoekt een huis, een wijs. Het vindt
gehoor bij mensen, onderdak.
Dit woord, dat God van oudsher sprak.*

*Dit woord blijft leven in een lied.
Waar mensen zingen sterft het niet,
als adem die de harten voedt,
als lente die ons bloeien doet.*

*Dit lied dat onze nacht verstoort
wordt keer op keer als nieuw gehoord.
Het breekt zich baan in morgenlicht,
een nieuwe dag, een vergezicht.*

*Van ver, van oudsher aangezegd,
een naam, opnieuw op ons gelegd,
een Woord, dat onze monden vult,
een lied, dat Gods gelaat onthult.*

GEDACHTENIS

Het leven is om niet gegeven,
we maken het mee, mogen het beleven.
De lucht is om niet gegeven,
we ademen in en uit, raken beziel.
We delen met elkaar ons kwetsbaar bestaan,
we doen samen wat te doen staat
tot alle leven in U zal zijn voltooid.

Bid voor die ziek zijn, tobben,
in het ongewisse verkeren.
Denk aan hen die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.
Gedenk hen die brood en beker
dagelijks met ons deelden
en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Vandaag noemen we hier in dankbare
herinnering Arnold Hulleger (2017),
rond zijn verjaardag.

Gedenk ook hen, die vergeten
en alleen gelaten, heengaan –
door ongeluk of geweld omkomen –
vermist zijn en niet meer teruggezien –
aan honger en dorst bezwijken –
zichzelf – waarom toch? –het leven benemen.

A. Er zij licht, vrede rust.

GEBED AAN TAFEL

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

Gij, Vader, door alle tijden
gezien, gevierd als bron van leven,
gezocht, vermoed voorbij de dood –
van wie wij vol zijn zonder 't te weten,
aan wie wij hangen zonder 't te beseffen –

die wij noemen met dierbare namen:
Vader, Liefde, Leven, Trouw,
een Hemel van geluk waarnaar wij uitzien.

Gij van wie gezegd wordt
dat U de mens met zorg hebt geboetseerd
en als een kunstenaar uw ziel in hem gelegd –
Gij die wordt geroepen als de nood het hoogst is,
het leven pijn doet
en alles wijkt in diepe nacht –

Gij hebt uw ware gezicht laten zien
in Jezus van Nazaret,
ons een broeder, U een zoon.

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

Verrukt van U straalde hij
op de berg van geluk –
maar op het kruis schreeuwde hij vertwijfeld:
God, m'n God, waar ben je?

Op het laatst heeft hij brood
in zijn handen genomen en gezegd:
Dit ben ik en ik beloof u vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis;
mijn leven voor u.

Hij heeft de beker genomen,
overgedragen en gezegd:
Neem deze van mij over, geef hem door,
want ik zal er niet meer van drinken
voordat alle leven in God zal zijn voltooid;
mijn bloed voor u.
Hij zei ook nog:
Verlies mij en elkaar niet uit het oog.

G. *Alwie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw
tot alles is volbracht.*

Zoals hij voelde voor het leven
en vertrouwd was met de Vader,
had de dood geen vat op hem.
Daarom vieren we hem
nu we naam willen geven
aan wat wij hopen en vermoeden:

dat alle leven hangt aan God die liefde is
en niets en niemand vallen laat.

Laat ons bidden zoals hij gebeden heeft.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome, uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

V. U bent allemaal welkom
om het brood van het leven met elkaar te
delen.

COMMUNIE

ORGELSPEL

LIED

*Lead me Lord,
lead me in thy
righteousness,
make thy way plain
before my face.*

*Breng me, Heer,
breng me tot uw
gerechtigheid,
laat me uw weg
duidelijk worden.*

*For it is Thou Lord
Thou Lord only
that makest me dwell
in safety.*

*Want bij U, Heer,
bij U alleen,
kan ik veilig en wel
verblijven.*

GEBEDEN EN LIED

V. Ik zing van U en broeder zoon,
tevoorschijn tredend uit de nacht,
luister van de nieuwe morgen,
beeld van U, zo lang verwacht.

G. *Bij U is er rust, ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven. Op U vertrouw ik.*

V. **Ik zing voor U en zuster water,
die de diepste dalen drenkt,
en stoere, sterke broeder vuur,
die nachten lang verlichting schenkt.**

G. *Bij U is er rust, ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven. Op U vertrouw ik.*

V. **Ik zing voor U en zuster dood,
die mij een leven lang omarmt.
Zij zal mijn laatste adem dragen
tot waar U bent en mij verwarmt.**

G. *Bij U is er rust, ik vertrouw op U.
Gij wijst mij de weg ten leven.
het volle leven. Op U vertrouw ik.*

AFSLUITING

Zo aanstonds verlaten we dit kerkje, te beginnen bij de achterste rij. U kunt het tekstboekje meenemen naar huis, om er later nog eens troost en kracht uit te putten. Graag vragen wij u om een gulle gave in het collectemandje achter in de kerk als bijdrage in de hoge kosten van onze vieringen en andere activiteiten. Veel dank daarvoor.

ZEGENWENS

Gaat u staan

Gezegend zijt Gij,
die ons zo vreemd bent en zo vertrouwd,
dichter bij ons dan wij bij onszelf zijn,
open onze oren en ogen voor uw aanwezigheid.

Moge de Eeuwige ons zegenen en behoeden,
moge de Ene het licht van zijn gelaat
over ons doen schijnen en ons genadig zijn.
Doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.

Zegene ons de levende en barmhartige God,
Vader, Zoon en heilige Geest.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk.
Overweging: Wim Weren.

Wees hier aanwezig, Huub Oosterhuis / Tom
Löwenthal (A 49);

Alle leven is gegeven, Adri Bosch / Willem Vogel
(A 93 o);

Voor kleine mensen, Huub Oosterhuis / J.
Eijgenraam (A 57);

Van ver, van oudsher aangereikt, Sytze de Vries /
Willem Vogel (A 249);

Alwie eten van dit brood, couplet 3 van: Mijn God
ik zoek naar U, Peer Verhoeven / Hubert Parry (A
6);

Onze Vader, Nicolai Rimsky-Korakov (A 76);

Lead me Lord, Samuel S. Wesley (A 79);

Bij U is er rust, Peer Verhoeven / Taizé (A 263);

Foto: Paul Arts.

© Open Kerk Helvoirt 2022

TEKSTEN TER EIGEN OVERWEGING

PSALM 1

Gelukkig de mens
die niet meegaat met wie kwaad doen,
die de weg van zondaars niet betreedt,
bij spotters niet aan tafel zit,
maar vreugde vindt in de wet van de Eeuwige
en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.

Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei.

Zo niet de wettelozen!

Zij zijn als kaf
dat verwaait in de wind.

**Wettelozen houden niet stand waar recht heerst,
zondaars niet in de kring van de rechtvaardigen.
De Eeuwige beschermt de weg van de
rechtvaardigen,
de weg van de wettelozen loopt dood.**

WAARHEEN LEIDT DE WEG Mieke Telkamp

**Waarheen leidt de weg die we moeten gaan
Waarvoor zijn wij op aard
Wie weet wat er is achter ster en maan
Hoe lang duurt nog de nacht**

**Waar ligt het land waar we mogen zijn
En wat is de taak die ons wacht
Waar is de geest die met ons leeft
Die ons de vrede geeft**

**Waar staat de poort die ons binnen laat
En die ons ook beschermt
Hoe veel offers werden er gebracht
Toch nog blijft het nacht**

**Waar dan is het licht op ons duistere pad
De hand die ons geleidt
En hoe lang, ja hoe lang nog duurt de tijd
Dat wij zijn bevrijd**

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

**Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.**